

27. Bigvava, Z.K. (2002), *Uholovnyi kodeks Gruzii* [Criminal Code of Georgia], Yuridicheskiy tsentr Press, Saint Petersburg, Russia.
28. "The criminal code of the Republic of Kazakhstan of July 3, 2014. № 226-V", *Sayt «Informatsionnye sistemy "Paragraf"»*, available at : http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31575252.
29. "The Criminal Code of the Republic of Tajikistan of May 21, 1998", the National centre of the legislation at the President of Russian Federation, available at : <http://mmk.tj/ru/legislation/legislation-base/codecs/>.

УДК 351.746.11: 35.083.1: 343.353

ДЕТЕРМІНАЦІЯ ЗЛОВЖИВАНЬ ВЛАДОЮ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Головійчук Л.Т., к.ю.н., ст. викладач

*Університет митної справи та фінансів, вул. Дзержинського, 2/4, м. Дніпропетровськ, Україна
Alleexx79@mail.ru*

Статтю присвячено детермінантам, які обумовлюють вчинення злочинів працівниками митних органів та визначаються за допомогою загальноприйнятих термінів: «причини», «умови», «детермінанти», «фактори». Варто погодитись із вітчизняними дослідниками в тому, що, незважаючи на різні тлумачення цих термінів, вони розуміються як слова-синоніми, серед яких фактор має більш глибоке й змістовне наповнення. Фактор вважається родовим поняттям, що включає в себе всі види криміногенної детермінації (певну чисельність причин, умов та інших чинників конкретного явища, що об'єднуються за змістом, значенням та іншими критеріями). За змістом причини й умови злочинності поділяються на економічні, соціальні, соціально-психологічні, ідеологічні, політичні, правові, культурні, організаційно-управлінські, інформаційні.

Ключові слова: детермінанти, зловживання владою або службовим становищем, Державна фіскальна служба України, працівники митних органів, фактори злочинності.

ДЕТЕРМИНАНТЫ ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЯ ВЛАСТЬЮ И СЛУЖЕБНЫМ ПОЛНОМОЧИЕМ РАБОТНИКАМИ ТАМОЖЕННЫХ ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ФИСКАЛЬНОЙ СЛУЖБЫ УКРАИНЫ

Головійчук Л.Т.

*Университет таможенной службы и финансов, ул. Дзержинского, 2/4, г. Днепропетровск, Украина
Alleexx79@mail.ru*

Статья посвящена детерминантам, которые обуславливаются совершение преступлений работниками таможенных органов и определяются с помощью общепринятых терминов: «причины», «условия», «детерминанты», «факторы». Стоит согласиться с отечественными исследователями в том, что, несмотря на различные толкования этих терминов, они понимаются как слова-синонимы, среди которых фактор имеет более глубокое и содержательное наполнение. Фактор считается родовым понятием, включающим в себя все виды криминальной детерминации (определенную численность причин, условий и других факторов конкретного явления, объединяемые по содержанию, значению и другим критериям). По содержанию причины и условия преступности подразделяются на экономические, социальные, социально-психологические, идеологические, политические, правовые, культурные, организационно-управленческие, информационные.

Ключевые слова: детерминанты, злоупотребление властью или служебным положением, Государственная фискальная служба Украины, работники таможенных органов, факторы преступности.

DETERMINANTS OF ABUSE OF POWER AND OFFICIAL POSITION CUSTOMS OFFICERS STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

Holoviychuk L.T.

*University of finance and customs, str. Dzerzhinsky, 2/4, Dnepropetrovsk, Ukraine
Alleexx79@mail.ru*

The article is devoted determinants, which are caused by the commission of crimes and employees of customs bodies determined by conventional terms: "reason", "conditions", "determinants", "factors". It is necessary to agree with the Russian researchers in the fact that, despite the different interpretations of these terms, they are understood as synonymous words among which factor has a deeper and more meaningful content. Factor is considered a generic term comprising all kinds of criminal determination (certain number of reasons, conditions and other factors specific

phenomena that are grouped by content, value and other criteria). On the content of the causes and conditions of crime are divided into economic, social, socio-psychological, ideological, political, legal, cultural, organizational, managerial, information. As pointed out in Ukraine high tax rates, inconsistent and contradictory tax legislation and give effect to the adoption of a large number of legislative acts regulating legal relations in the field of taxation, frequent changes in laws and ambiguity of interpretation constitute economic conditions in terms of determinants of crime. These determinants are traditionally to the fore, which is quite reasonable. Economic factors are the main reasons causing the aggravation of the crime situation in Ukraine, because the general economic crisis – imbalances in the economy, recession, falling living standards, etc. – creates a breeding ground for crime.

Economic factors in law enforcement crime appear somewhat peculiar. For example, for economic reasons and conditions should include the fact that customs officers DFSU not timely receive salaries. Besides, economic determinants must be considered low allowance customs officers. The young inspector of tax and customs matters IV grade, graduate student VMI system, the first year of service allowance receives about 3 thousand UAH. Inspector of tax and customs I rank, which is usually a person who has a term of service 10 years, are paid 4,5–5,0 thousand UAH. Getting rid of social security, benefits DFSU customs workers, like other law enforcement officers, the low level of material support, the inability to legally get an apartment - all this is a group of economic determinants. This includes the abolition of benefits for housing and communal services, the introduction of income tax, excluding family members of the employee's customs DFSU number of persons who have the right to be served in hospitals DFSU. Bold financial assistance is now also not made.

Key words: determinants, abuse of power or position, State Fiscal Service of Ukraine, customs officials, factors of crime.

Аналіз практики дотримання законів у правоохоронній діяльності митних органів України показує, що виконання правових норм під час здійснення функціональних обов'язків посадовими особами митних органів належним чином не забезпечується. Цьому сприяють існування корупції й хабарництва, зловживання владою або службовим становищем серед співробітників Державної фіскальної служби України, а саме серед працівників митних органів.

Проблемі протидії корупції в митних органах присвячено низку публікацій, зокрема П.П. Андрушка, Х.М. Ахметшина, З.О. Ашитова, М.І. Бажанова, О.Ф. Бантишева, В.І. Борисова, Я.М. Брайніна, Б.В. Волженкіна, Б.С. Волкова, А.В. Галахової, Л.Д. Гаухмана, В.О. Глушкова, Н.О. Гуторової, М.І. Даньшина, О.В. Тодошаківа, О.О. Дудорова, С.І. Дячука, І.Ш. Жорданія, Б.В. Здравомислова, Г.Г. Зуйкова, О.М. Ігнатова, В.І. Касинюка, В.Ф. Кириченка, С.В. Ківалова, О.Н. Колесниченко, М.Й. Коржанського, А.Н. Коржова, І.М. Коросташової, Г.А. Кригера, Л.Л. Круглікова, В.М. Кудрявцева, Б.О. Куринова, П.С. Матишевського, В.П. Малкова, М.І. Мельника, В.Е. Мельникової, В.Д. Меньшагіна, П.П. Михайленка, В.О. Навроцького, Б.С. Никифорова, М.І. Панова, А.О. Пінаєва, В.І. Рибачука, Р.А. Сабітова, А.Б. Сахарова, О.Я. Светлова, Л.В. Сердюка, Г.Р. Смолицького, В.І. Соловйова, К.І. Солнцева, А.А. Стрижевської, В.В. Сташиса, В.Я. Тація, А.М. Трайніна, В.І. Тютюгіна, Б.С. Утевського, М.І. Хавронюка, С.О. Харитоніва, Г.І. Чангулі, В.М. Чхіквадзе, В.І. Шакуна, С.А. Шалгунової, О.М. Яковлева та інших учених.

Метою статті є вивчення проблемних питань детермінації зловживань владою або службовим становищем серед співробітників Державної фіскальної служби України (далі – ДФСУ), а саме працівників митних органів.

У вітчизняній кримінологічній науці Б.І. Медицьким запропоновано змістовно-часову періодизацію криміногенної ситуації в Україні в контексті соціального розвитку держави. Учений виділив такі її етапи:

- 1) злочинна експлозія (1991-1995 рр.) – різке зростання рівня злочинності;
- 2) стабілізація (1996-1999 рр.) – позитивні зміни в структурі й динаміці злочинності;
- 3) маятникове коливання рівня злочинності (1999-2005 рр.) [1, с. 4].

З 2005 р. до сьогодні можна було б, продовжуючи запропонований Б.І. Медицьким підхід, виділити етап відносної стабілізації (2006-2012 рр.) та етап різкого зростання рівня злочинності (з 2013 р. донині). Ми не ставимо завданням визначити етапи розвитку злочинності у сфері митної діяльності, проте зауважимо, що ті політичні й економічні процеси, які відбуваються в суспільстві, прямо пропорційно позначаються на показниках порушень законності працівниками митних органів ДФСУ. З огляду на таку періодизацію можна окреслити найбільш значущі детермінанти, що вплинули на сферу митної діяльності та криміногенну ситуацію в митних органах.

До речі, ці проблеми виникають не лише в працівників митниць ДФСУ, а й у митників Російської Федерації та Білорусі. Так, російський учений А.М. Варигін зазначає, що на цей час рівень матеріально-технічного забезпечення митних органів Федеральної митної служби Російської

Федерації є дуже низьким і не забезпечує потреби в техніці, засобах зв'язку й спостереження, виявлення та фіксації слідів злочинів, в озброєнні, що негативно позначається на результатах діяльності працівників митниць і сприяє зростанню правопорушень серед них. Низька заробітна плата працівників призводить до змінюваності кадрів, відсутності конкурсів на більшість посад, зниження авторитету правоохоронних органів. Більшість злочинів та інших правопорушень вчинено ними з метою покращення свого незадовільного матеріального становища [2, с. 108].

Таке становище працівників митниці Російської Федерації повністю співпадає зі станом працівників митниці України. Це підтверджується також матеріалами вітчизняних досліджень. Так, С.А. Шалгуновою було з'ясовано, що 88% опитаних працівників органів внутрішніх справ (до яких належали й митники) у 1998-1999 рр. вважали, що причиною службових зловживань у всіх правоохоронних органах є низька заробітна плата [3, с. 3, 7]. За даними нашого інтерв'ювання з'ясовано, що думка працівників митниці в 2011-2013 рр. не змінилася.

Представлена проблематика протидії правопорушенням і службовим злочинам у сфері правоохоронної діяльності митниць, зокрема й різним зловживанням, є питанням, яке постійно перебуває в полі зору керівництва ДФСУ. На нашу думку, забезпечення суворої дисципліни та законності в діяльності всіх органів і підрозділів митних органів, постійний та навіть тотальний контроль за діяльністю працівників митниць ДФСУ – єдиний засіб, який може в сучасних умовах сприяти підвищенню ефективності правоохоронної роботи в системі митниць, дотриманню прав і свобод людини й громадянина. Забезпечення законності в діяльності всіх структур митних органів та запобігання вчиненню правопорушень і злочинів потребують постійного вивчення, узагальнення всіх негативних змін і тенденцій, а також реальної й об'єктивної оцінки ефективності вживаних заходів щодо їх попередження.

Умовами ефективності профілактичної роботи, як вказують В.О. Глушков та В.І. Василичук, повинні виступати умови організаційно-управлінського характеру, обставини соціально-виховного характеру та умови нормативно-правового характеру [4, с. 104-107]. Відомо, що в суспільстві з ринковою економікою особливу небезпеку становлять різноманітні варіанти службових злочинів. Вони дестабілізують державу й суспільство. Такими незаконними проявами пронизані як держави з розвинутою ринковою економікою (наприклад, країни Європи та Америки), так і країни, ринкова економіка яких формується (наприклад, колишні республіки Радянського Союзу). Офіційна статистика не відображає реальні масштаби зловживань службовим становищем, оскільки воно має дуже високу латентність. Так, латентність зловживань службовим становищем складає близько 75% в органах влади й місцевого самоврядування. Серед правоохоронців відсоток випадків вчинення цього виду злочинів є таким же [4, с. 34]. На підставі цього з певною мірою вірогідності можна припустити, що в митних органах латентність зловживань службовим становищем не набагато менша, адже система митних органів є частиною державного апарату влади та перебуває в такому ж стані, як інші державні органи влади й місцевого самоврядування, є взаємопов'язаною з ними та залежить від них. Упродовж останніх 3–5 років спостерігається стійка тенденція до зростання кількості правопорушень серед працівників митниць, мають місце факти корупції, зловживань службовим становищем.

Причинами зниження активності правоохоронної системи в боротьбі зі зловживаннями службовим становищем виступають, на нашу думку, такі явища: по-перше, значна складність доказування як факту зловживання службовим становищем; по-друге, використання посадових та особистих зв'язків службовою особою, яка підозрюється в зловживанні владою чи службовим становищем; по-третє, занурення всього підрозділу митниць ДФСУ в постійне зловживання владою або службовим становищем. Питома вага осіб, які вчиняють зловживання владою чи службовим становищем, є найбільшою серед службових злочинів. Поведінка службової особи, яка вчиняє зловживання владою, проявляється у відхиленні особи, уповноваженої на виконання функцій держави, у своїй службовій діяльності від норм, встановлених правовими актами, тобто йдеться про зміну мотивації діяльності, ціннісних орієнтацій, трансформацію законослухняної особи в корупціонера. Обіймаючи певну посаду, така особа вважає за можливе неправомірно використати надані їй повноваження у власних інтересах та інтересах інших осіб; зайнявши відповідну посаду, особа вже орієнтується на протиправне використання владних повноважень для наживи, вона цілеспрямовано йде до влади, щоб вчинити такі злочини.

Особливо небезпечним проявом вчинення співробітниками митниць зловживань службовим становищем є їх участь у діяльності злочинних угруповань, а іноді й безпосереднє керівництво ними. Так, наприклад, ГУМВС України в м. Києві викрито злочинне угруповання, яке діяло на території

Автономної Республіки Крим, м. Києва, Донецької, Київської, Луганської, Львівської, Харківської й інших областей та яке очолював колишній старший оперуповноважений в особливо важливих справах Боярського відділу по боротьбі з організованою злочинністю при УБОЗ ГУМВС України в Київській області І.І. Гончаров (звільнений з органів внутрішніх справ). До складу вказаної злочинної групи увійшли 8 осіб, з яких 4 були працівниками органів внутрішніх справ, 2 – працівниками митниць ДФСУ, а ще 2 – цивільні особи [5]. Зміст протиправної діяльності полягав у вчиненні службових зловживань та отриманні хабарів за заниження сум ввезених товарів (автомобілів) на територію України та їх оформлення в ДАІ. Це є вже певною професіоналізацією під час вчинення злочинів.

Як вважає А.І. Гуров, професійна злочинність – це сукупність злочинів, що вчиняються з метою отримання основного чи додаткового доходу особами, для яких характерний кримінальний професіоналізм. На думку вченого, кримінальний професіоналізм – це різновид злочинного заняття, яке є для суб'єкта джерелом засобу існування, потребує необхідних знань і навичок для досягнення кінцевої мети, обумовлює певні контакти з антисуспільним середовищем та визначає стійкий вид злочинного заняття (скоєння переважно однорідних злочинів) [6, с. 237-238].

Суттєве значення для попередження злочинності у сфері службової діяльності працівників митних органів має також дослідження її соціальних детермінант. До соціальних причин та умов зловживань працівників митних органів можна віднести соціальну напругу як у самій системі митниць, так і у відносинах митниць ДФСУ та суспільства в цілому. Зазначена напруга зумовлюється постійною нестабільністю їх діяльності. Реформа правоохоронної системи України, що триває вже багато років, не лише надає невпевненості працівникам митниць ДФСУ в завтрашньому дні, а й не сприяє розвитку координації тих чи інших органів кримінальної юстиції в протидії злочинності.

Однією із соціальних детермінант злочинності працівників митниць ДФСУ, як і інших правоохоронців, є тісне зіткнення працівників митниць зі злочинністю. Так, І.І. Карпець ще в 1992 р. зазначив: «Не меншою трагедією для співробітників правоохоронних органів є те, що вони підлягають зворотному впливу самого злочинного світу. Вони бачать зло насильницької злочинності та самі звикають до застосування насилля» [7, с. 371]. До соціальних причин зловживань працівників митниць ДФСУ необхідно віднести, на думку М.А. Удовиченка, також поширення серед них пияцтва, а в низці випадків – і наркотизму [8, с. 106]. До соціальних причин можна також віднести різні сімейно-побутові проблеми. Соціально-психологічні й ідеологічні фактори злочинності свідчать про те, що громадяни України, які живуть лише за рахунок продажу власної фізичної та інтелектуальної праці, спостерігаючи злочинний плин економічних реформ (приватизації, зовнішньоекономічних та інших скандальних махінацій), почувають себе ошуканими й обдуреними та стають на хибний шлях дрібного кримінального бізнесу, поступово поширюючи коло злочинних діянь.

Соціально-психологічні причини й умови злочинності працівників митних органів, у тому числі й зловживань, проявляються також у негативному впливі на працівника митниці певного соціально-психологічного середовища та неадекватному реагуванні працівника на такий вплив. До ідеологічних причин та умов злочинності можна віднести те, що на сьогодні фактично відсутня комплексна ідеологія правоохоронної діяльності позитивного характеру. Дуже часто агресія, насильство, корупція, що насаджуються засобами масової інформації (далі – ЗМІ), пов'язуються з діяльністю правоохоронних органів, унаслідок чого в суспільстві складається певний стереотип, що всі працівники правоохоронних органів є продажними, їх не цікавлять проблеми пересічних громадян [9, с. 106]. Також варто зазначити, що останнім часом у ЗМІ досить широко обговорюються питання «перевертнів у погонах», що не може не впливати негативно на стан свідомості суспільства й самих правоохоронців. І самі міністри митних структур, керівники регіональних управлінь митних органів часто вживають такі терміни, при цьому не лише визнаючи існування такого явища, а й підтверджуючи його поширення серед працівників митниць.

Як зазначає Н.П. Матюхіна, причинами, що зумовлюють існування корупції в правоохоронних структурах зарубіжних країн, зокрема й у поліції, називають зручну нагоду, політичний вплив, аморальність і некультурність, байдужість, некерованість, ізоляцію від суспільства, низький професійний та освітній рівні, незадовільне грошове забезпечення, відсутність належного контролю й нагляду [10, с. 111]. Із цим необхідно погодитись певною мірою. Крім того, занепад морально-психологічних норм, падіння загального культурного рівня населення й освітнього рівня молоді – це основні причини, викликані негативними соціально-психологічними та ідеологічними факторами в країні. Звикання населення до кримінальної поведінки, яка приносить прибутки, загальний правовий нігілізм призводять до нових злочинів, раніше не відомих або менш поширених в Україні.

Нелегальний вивіз робочої сили за кордон, торгівля дітьми й людськими органами для трансплантування, повальне вживання наркотичних засобів і міждержавна торгівля ними – це лише частина кримінальних явищ нашого суспільства.

Інтенсивність їх впливу значною мірою залежить від емоційної та психологічної напруги в суспільстві, яку посилюють витрати й недоліки реформ, що проводяться. У цей час утверджується думка про необхідність ідеологічної роботи з працівниками митниць ДФСУ. Зокрема, керівництво митних органів ДФСУ поставило завдання реформувати систему основ служби в митницях, реформувати систему діяльності зі зміцнення духовно-моральних основ служби в органах, відновити роботу громадської самодіяльності, почати виховання молоді, відновити інститут наставництва. Ідеологічний вакуум, що виник після швидкого руйнування традиційної системи моральних цінностей, загальне зниження культури населення, у тому числі правової, тенденції всездозволеності, правовий нігілізм і відсутність правосвідомості в більшій частини населення заповнюються очікуванням подарованих, а не зароблених власною працею матеріальних благ. Прагнення до задоволення життєвих потреб за типом західного способу життя спричиняє розповсюдження в масовій свідомості культу наживи будь-яким шляхом, переважно кримінальним.

Тому не дивно, що в таких умовах у ставленні населення до митних органів (як одного із суб'єктів правоохоронної діяльності, який є близьким до пересічного громадянина) існує усталена та всезростаюча напруга й незадоволеність їх діяльністю щодо охорони громадської безпеки й порядку. У суспільстві склався вкрай низький рівень довіри до правоохоронців. І це прямий результат того, що до їх лав потрапило чимало тих, хто зухвало зневажає закон, службовий обов'язок та офіцерську честь. Загрузнувши в корупції, ці люди псують репутацію всієї правоохоронної системи, усієї держави. Явище злочинності в погонах набуло масштабів соціальної епідемії. Про це свідчать оперативні факти й результати соціологічних досліджень [11]. При цьому важливо вказати, що люди не задоволені діяльністю митниці не лише в професійному аспекті, а й у плані її відносин із населенням: митні органи, як вважають громадяни, не лише неефективно виконують свою функцію гаранта й захисника безпеки та прав громадян, а й самі часто виступають порушниками цих прав (образливе ставлення до громадян, застосування заходів фізичного та психологічного насильства, вимагання тощо).

Таким чином, основні детермінанти вчинення зловживань владою або службовим становищем працівниками митних органів ДФСУ є такими:

- 1) низький рівень контролю з боку керівництва ДФСУ за діями своїх підлеглих;
- 2) відсутність соціального контролю за діяльністю й законністю під час виконання службових і професійних обов'язків працівниками митних органів ДФСУ;
- 3) кругова порука та прихованість протиправних дій як рядовими працівниками, так і їх керівниками на всіх рівнях;
- 4) загальна терпимість населення до проявів корупції й поблажливе ставлення до чиновників, які отримують неправомірні вигоди від зацікавлених осіб;
- 5) відносно високий рівень бюрократії в митних і податкових органах, поєднаний із «людським фактором», що створює негативні наслідки;
- 6) в Україні не ведуться єдина інформації, аналітичні звіти чи довідки про стан дисципліни й законності в митних органах ДФСУ, що свідчить про закритість системи, непрозорість діяльності її чиновників;
- 7) відсутність економічної освіти в 70% працівників, а також своєчасного та якісного проведення курсів підвищення кваліфікації;
- 8) недостатній рівень правової культури працівників митних органів ДФСУ;
- 9) відсутність системи в заслуховуванні в територіальних органах прокуратури результатів діяльності митних органів ДФСУ, розташованих на територіях обслуговування органів прокуратури;
- 10) відсутність дієвого контролю з боку керівництва й контролюючих інстанцій (ВБ, фінансових відділів) за працівниками митних органів ДФСУ, які проводять зовнішньоекономічні операції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методичні рекомендації з виявлення, документування та розслідування злочинів у сфері службової діяльності. – К. : ГСУ, ДДСБЕЗ, ГУБОЗ МВС України, 2004. – 75 с.
2. Варыгин А.Н. Особенности воздействия на преступность сотрудников органов внутренних дел [Электронный ресурс] / А.Н. Варыгин // Уголовное право. – 2003. – № 3. – Режим доступа : <http://www.twirpx.com/file/586255/>.
3. Шалгунова С.А. Сучасні кримінологічні проблеми обліку злочинів / С.А. Шалгунова, О.О. Шевцова // Сучасні проблеми розвитку державності та напрями їх вирішення через призму правотворчої діяльності : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 20-21 травня 2014 р.). – Х. : ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2014. – С. 79-81.
4. Глушков В.О. Щодо запобігання хабарництву органами внутрішніх справ / В.О. Глушков, В.І. Василичук // Проблеми запобігання злочинам у сфері господарської діяльності : матеріали наук.-практ. семінару (Харків, 9 листопада 2004 р.) ; редкол. : В.В. Сташис (голов. ред.) та ін. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – С. 104-107.
5. Сэттер Д. Три кита разрухи / Д. Сэттер // Независимая газета «Политэкономия». – 1999. – № 1. – С. 7.
6. Про утворення Державного науково-дослідного інституту митної справи : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року № 852 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.
7. Дані Державної митної служби України про стан та структуру злочинів і правопорушень у сфері службової діяльності за 2008-2013 рр. [Електронний ресурс] // Міністерство доходів і зборів України. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/>.
8. Коваленко В.В. Профілактика економічної злочинності в Україні : концептуальні засади, організаційно-правові основи, проблеми управління : монографія / В.В. Коваленко. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. – 420 с.
9. Усольцева Г.В. Проблеми використання особистих речей співробітників на робочих місцях / Г.В. Усольцева // Митна політика та актуальні проблеми економічної безпеки України на сучасному етапі : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених. – Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2010. – Т. 1. – С. 258-259.
10. Мельникова В.Е. Ответственность за взяточничество : учеб. пособие / В.Е. Мельникова. – М. : ВЮЗИ, 1982. – 57 с.

REFERENCES

1. (2004), *Metodychni rekomendatsiyi z vyavlennya, dokumentuvannya ta rozsliduvannya zlochyniv u sferi sluzhbovoyi diyalnosti* [Methodological recommendations about identifying, documenting and investigating crimes related service activities], GSU, DDSBEZ, GUBOZ MVS Ukrayiny, Kyiv, Ukraine.
2. Varyhin, A. (2003), “Features of influences to criminality to police officers”, *Uholovnoe pravo*, no. 3, available at: <http://www.twirpx.com/file/586255/>.
3. Shalhunova, S.A. and Shevtsova, O.O. (2014), “Modern criminological problems of crimes accounting”, *Suchasni problemy rozvytku derzhavnosti ta napryamy yikh vyrishennya cherez pryzmu pravotvorchoyi diyalnosti : materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* [Modern problems of statehood and directions for their solving through the prism of legislative activity: materials of International scientific and practical conference], Association of students-lawyers, Kharkiv, May 20-21, 2014, pp. 79-81.
4. Hlushkov, V.O. and Vasilinchuk, V.I. (2004), “About contrariety to the Agencies of internal affairs corruption”, *Problemy zapobihannya zlochynam u sferi hospodarskoyi diyalnosti : materialy nauk.-prakt. seminaru* [Problems of contrariety to the crimes in the field of commercial activity: materials of scientific and practical seminar], Kharkiv, November 9, 2004, pp. 104-107.
5. Setter, D. (1999), “Three pillars of ruin”, *Nezavisimaya hazeta «Politekonomiya»*, no. 1, p. 7.

6. "About appearing of State scientific and research institute of custom": Resolution of Cabinet of Ministers from September 24, 2008 № 852, available at : www.kmu.gov.ua.
7. "Data of State Custom Service of Ukraine about condition and structure of crimes and infractions in the sphere of official activity by 2008-2013 period", Ministry of Revenues and Duties of Ukraine, available at : <http://minrd.gov.ua/>.
8. Kovalenko, V.V. (2004), *Profilaktyka ekonomichnoyi zlochynnosti v Ukrayini : kontseptualni zasady, orhanizatsiyno-pravovi osnovy, problemy upravlinnya : monohrafiya* [Prevention of economic crime in Ukraine: conceptual framework, organizational and legal framework, management problems: monograph], Vyd-vo National university of internal affairs, Kharkiv, Ukraine.
9. Usoltseva, H.V. (2010), "Problems of personal things of collaborators using at the working places", *Mytna polityka ta aktualni problemy ekonomichnoyi bezpeky Ukrayiny na suchasnomu etapi : materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. konf. molodykh uchenykh* [Custom policy and actual problems of economic security of Ukraine at the modern stage: materials of III International Scientific and Practical Conference of Young Scientists], Academy of custom service of Ukraine, Dnipropetrovsk, 2010, vol. 1, pp. 258-259.
10. Melnikova, V.E. (1982), *Otvetstvennost za vzyatochnichestvo : ucheb. posobie* [Responsibility for corruption: schoolbook], VYuZI, Moscow, Russia.

УДК 343.973+343.352+343.353+340.5

РЕАЛІЗАЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ

Трепак В.М., к.ю.н., професор

*Національна академія Служби безпеки України, вул. О. Трутенка, 22, м. Київ, Україна
polischuk2007@ukr.net*

Стаття присвячена дослідженню вжитих заходів антикорупційної стратегії України на сучасному етапі, визначенню видів корупційних діянь і перспективних напрямків протидії корупції в Україні. Обґрунтовано доцільність застосування диференційованого підходу при плануванні та реалізації заходів протидії корупції.
Ключові слова: корупція, антикорупційна діяльність, протидія, запобігання, бізнес-омбудсмен, електронні закупівлі.

РЕАЛИЗАЦИЯ АНТИКОРРУПЦИОННЫХ МЕР В УКРАИНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВНЕДРЕНИЯ

Трепак В.М.

*Национальная академия Службы безопасности Украины, ул. А. Трутенко, 22, г. Киев, Украина
polischuk2007@ukr.net*

Статья посвящена исследованию применяемых мер антикоррупционной стратегии Украины на современном этапе, определению видов коррупционных деяний и перспективных направлений противодействия коррупции в Украине. Обоснована целесообразность применения дифференцированного подхода при планировании и реализации мер противодействия коррупции.
Ключевые слова: коррупция, антикоррупционная деятельность, противодействие, предотвращение, бизнес-омбудсмен, электронные закупки.

ANTI-CORRUPTION MEASURES PERFORMANCE IN UKRAINE: CURRENT STATE AND PROSPECTS OF IMPLEMENTATION

Trepak V.M.

*National academy of security service of Ukraine, str. Trutenko O., 22, Kyiv, Ukraine
polischuk2007@ukr.net*

The article is dedicated to the researching of used measured of anti-corruption strategies of Ukraine at the modern state. It's noted that realization of anti-corruption measures has to be to be differentially carried out considering the